

Таряшадай ажахынуудай түрүүшын алхамууд

«ХУБИ ЗАЯАГАА ӨӨНЭДӨӨ ШИИДХЭХЭБДИ»

Буряд угсаатнай хэр угһаа хойшо нутагтаа, малга үсхээрлээ, газараа элдэв дүрхлэж өөрчлөхөө...

Мүнөө Улхасаа нутагта 734 хүн ажалдууна. Хуу шахуу уг зон. Тиймээхэ өөһө нутагуудта орходоо...

Мүнөө үедэ эндэ фермер 67 ажахы тоолодоно. Фермерүүд эбэрт бодо малга наа ондоо, хонин хүрэгтэй...

үшөөшье өхө. Байра дээрэ, фермерийн ажахынууд, наа оройон мүнөөр өөһө...

байгуулга шухала. Хэрбээ респуоликийн дээдын зургаануудай эвэлэни ойлгоно...

Тарясага тус хэрэгээр хэдэн хүнүүд, үнэхөөрөө, но нирхоо бэлэй. Зүүн Сибирийн технологическа инсти...

Арадайнгаа соёл хэрэгтэй гүн үедэ, мүн хуудэ аахыда эхэ хүндэ байдалта тогтоод байхадань, нимэ түр...

Хуульшын үедэ «үмсэ болонинини дээрэ байдалтай гү, али колхоз, совхозууд гү?» гэһэн асуудал гаража...

Дээрэ хэлэгдэһэн туршалтын гурийн соо хэдгээ хэмжээ жбуулгануудые бөөлүжэ эхилхын тула түб...

Мүнөө үедэ ажахыне гурын турын хүжөөхө шадалгүй байхадань, улхасагай хийдэй саашан хуби заагаа өөһөдөө шийдхэхэ холд...

Агуу Илалтын 50 Жэлэй Ойдо

«ХАМАГ ЮУМЭЭЗ — ИЛАЛТАДА, ХАМАГ ЮУМЭЭЗ — ФРОНТДО!»

Эсэгэ ороноо хамгаалтын дайнай эхилхэтэй басуу ара талада үлэһэн хүнүүд «Хамаг юумээз — Илалтада, хамаг юумээз — фронтдо» гэһэн уриа доро хүдэлжэ эхилһэн...

1942 онһоо эхилжэ, түрүү предпритинүүдэй эдөө. Хи үүхэлээр промышленно...

дэй 768-ниинь гэхэ гү, али 71 процентны стахановцууд нэн, 1942 оной июль харалда тус комбинатай коллектив...

Жэжээлхэдэ, АТРЗ заводой стахановцууд Балмаев, Гривнев, Суханов болон бүсэд дайнай түрүүшын үдэр...

Энэл ондо Бүхэсоюзна республикэдэ оролсон республикын эхээр трактористнуудай комсомол-залуушуу...

Наркомтесей механическа заводой хүдэлмэришэд хэди хүшэр хүндэ эрхэ байдалда ажаллахабын, жэлэйнгэ да...

Буряд оройнай олохо эхээр механизаторууд дайнай үедэ «хөөр аутан», «гурбан аутан» гэһэн хүндэ нэрэ эрэгэ оморгожи зүүжэ ябаа...

Улаан-Удын мяханай комбинатай 975 хүдэлмэришэ.

Д. ЦЫРЕНОВ, акадай ба дайнай ветерин. (үргэлжэлэтын хойгом гараха).

Манай тайлбари

АЖАЛ҂АА ГАРАХА БОЛСО НАА...

Манай ретанкида дээр бүри элдэб бөшөгүүд орохол байдаг. Ихэнхинь наһаагай эвэлэни фермерүүдээ эсэрдэг. Тинхэлэ пенсин хэмжээн, тэдхээрхэйн түрүүшүүд болон олон янзын хүнгалалтанууд тухай асаруудуудые табигда байна.

Урдань хүсэндөө байһан РСФСР-эй ажал тухай хуули дотор ямаршье хүдэлмэрилэгшын пенсин наһа хуудан байһалда, гурбан харин табигда, наһанайнгаа пенс гүнсэд абаха эрхэтэй болоод байхадань, тэрэгтэй ажалла хэсээн болуулагдадаг гээд бөшөгдөһөн байдаг нэн.

Нимэ дүрим РСФСР-эй Конституцида зуршангээ гэжэ мэлдэгдээд, пенсонер нүүдэй ажал хэжэ эрхэе хаһанан РСФСР-эй КЗОТ-ой 33-дахы статыйгай 1.1 пункттэ РСФСР-эй КЗОТ-оо гараха гээд РСФСР-эй Верховно Советэй 1992 оной марын 12-то баталан абаһан Хуули тогтоон байха юм.

Хэрбээ ажалһаа гараһан үдэрһөө хойшо хоёр долоо хоногтой туршада ажал олгохо зургаануудай зарлиг эхэлдэг. Манайнгаа пенс гүнсэд абаха эрхэтэй болоод байхадань, тэрэгтэй ажалла хэсээн болуулагдадаг гээд бөшөгдөһөн байдаг нэн.

1942 ондо республикын минай хүдөө ажахын худалмэрилэгшэд гуранда хуудэ ажахын продуктуудые урдахи жэлүүдэйгээ сэрхэдоо нилээд эхээр ташаагаа, СССР-эй газар ажалдай наркомой захирайтаар Буряад Монголой 286 колхознигто «Хүдөө ажахын социалист мурсыөөнэй отличник» гэһэн тэмдэгүүд зүүлэгдэһэн юм.

Хабарын зуаһагаа зуунай 85 хурьга абажа, түрүүшынгээ шалгалта яһаа амжалтатгай бариба.

Д. ЦЫРЕНОВ, акадай ба дайнай ветерин. (үргэлжэлэтын хойгом гараха).

УНИХЭНЭП уулзаагүй дэһэн урлын танил хүдэрхээ тээһэн Монголой дайралдашабаб. Энэ аха нүүрэй амадай түрүүшүүдэй аймагай суллагдаа зорюутай уригад эрхэлэ байба. Цэрэндэше урһунгүй яаха нэм бэ. Ажалтай баатартай адли эсэргэтэй хүн ха юм.

ХОНИШОН СОЛОЁО ДУУДУЛАА

нутагаа ошоно, наһатэй болодо яһан ажыдээ хониндөй хамнаһаага эхилээ бэлэй. Тэрэ үеи залуушууд хургуули хэжэ шуналтай, инстигүт болон техникүмүүд руу эхэнхилээл жүдхээ дэргэ байгаа бишуу.

Нээрээл оролдлын хүсөөр эрхэм үрэ дунгуудые туйлажа, нэрэ солотой болон байха. Энэнь түрүүшын жэлүүдээ элжирэ эхилээ ха юм. Угайхадань тэрэ үедэ үбэлшын шугурга шармартай, зунинь гнэ гасуур тохолодог саг байгаа бишуу.

олшоороо, Хүнхэрэй Пурев Дашаидог (мүнөө Аюлай Герой), Гүзэйн Левиаорденго Намсаранов Эрэд Харачибэри Цыденов Радан, Хангилэй Балжин Балмаажаб болон бусадэй эрэнүүд суурхуулна, түр нутагтайнгаа түүүхэн хуудануудта яһаа бөшүүдээ.

Манай тайлбари

АЖАЛ҂АА ГАРАХА БОЛСО НАА...

Манай ретанкида дээр бүри элдэб бөшөгүүд орохол байдаг. Ихэнхинь наһаагай эвэлэни фермерүүдээ эсэрдэг. Тинхэлэ пенсин хэмжээн, тэдхээрхэйн түрүүшүүд болон олон янзын хүнгалалтанууд тухай асаруудуудые табигда байна.

Урдань хүсэндөө байһан РСФСР-эй ажал тухай хуули дотор ямаршье хүдэлмэрилэгшын пенсин наһа хуудан байһалда, гурбан харин табигда, наһанайнгаа пенс гүнсэд абаха эрхэтэй болоод байхадань, тэрэгтэй ажалла хэсээн болуулагдадаг гээд бөшөгдөһөн байдаг нэн.

Нимэ дүрим РСФСР-эй Конституцида зуршангээ гэжэ мэлдэгдээд, пенсонер нүүдэй ажал хэжэ эрхэе хаһанан РСФСР-эй КЗОТ-ой 33-дахы статыйгай 1.1 пункттэ РСФСР-эй КЗОТ-оо гараха гээд РСФСР-эй Верховно Советэй 1992 оной марын 12-то баталан абаһан Хуули тогтоон байха юм.

Хэрбээ ажалһаа гараһан үдэрһөө хойшо хоёр долоо хоногтой туршада ажал олгохо зургаануудай зарлиг эхэлдэг. Манайнгаа пенс гүнсэд абаха эрхэтэй болоод байхадань, тэрэгтэй ажалла хэсээн болуулагдадаг гээд бөшөгдөһөн байдаг нэн.

Хабарын зуаһагаа зуунай 85 хурьга абажа, түрүүшынгээ шалгалта яһаа амжалтатгай бариба.

Д. ЦЫРЕНОВ, акадай ба дайнай ветерин. (үргэлжэлэтын хойгом гараха).

ХЭДЫ ҮЛЭНХЭЙБ?

Мүнөө Эсэгэ ороноо хамгаалтын дайнай ветеранууд хэды үлөө хэжэ гээд асуудал табижадаа, тон тоо харюу олохогүй шигшээдэй. Зүүгөр ветерануудай совөдуудын мэдөөлүүдтэ түшгээлөө наа, 1994 ондо Россияда 3114 мянгад (тэрэ тоодо 788 мянган инвалидууд), Азербайджанда 38, Арменияда 32, Беларусьда 181, Казахстанда 170, Кыргызстанда 24, Узбекистанда 84, Украинада 800 мянган үгэрһэн дайнай ветеранууд бин.

БАЯН ЛЭ БҮМЭ БАЙ҂АН ЮМ

Христос Абарашын хүмийн эхэ оройн 1846 ондо табигдаад, 1848 ондо бүхы хүдлэгээр оройнуудын элдээр хушдагаад, 420 килограм алтаар алтагардан байха юм. Эдэ оройнуудайн талмайн юрны хэмжээн гурбан шахуу мянган дүрлэжэн метр болодог нэн. 30 үндрэнь 27,7 метр болодог байгаа. Гална мэдээжэ баян промышленник Демидов сээр алтаар хэрхээ хэжэ тулада 211 алтан хүнгэ эльгээһэн юм.

Кинематографин 100 жэлэй ойдо

Байгша ондо бүхы дэлхэй кинематографин 100 жэлэй ой тэмдэглэгдэхэн. Энэ үшварар 1994 оной ноярһарада Буряд Республикын Правительство «Кинодо хабаатай республикын эмхи зургаануудые гүрэнэй зүгнөө дэмжигээ тухай» тогтоол баталан абаһан юм.

Киногой байдал найжааруулхын тула, мун киногой 100 жэлэй ойдо зорюулагдан олон хэмжээ ажбуулгануудые Соёлой министрство харааланхай. Кинематографин түүхээхэ нонирхолтой мэдээлэлүүд радио болон телевиденээр дамжуулагдаха, газетнуудтэ толилодогхо юм.

Кинодо хабаатай эмхи зургаануудта олон жэлэй туршада ажалланхай хүнүүд тухай хөөржээ үгэхэ наһанан бин. Эдэной олонхын ажаллахаа болоходоо, наһаань эвөөһон асуудлануудаар хаана, хэндэ олохо мэдээлэггүй байха юм. Тиймээхэ энэ хэрэгтэ бүхы наһааа зорюуланхай хүнүүдтэ социальна талаар багаханшье наа, туһаламжа үзүүлжэ хэрэгтэй гэжэ наһаага, Киногой ветерануудай жаса энэ жэлдэ эмхи хөөржээ харааланхайбиди.

ЭЛДЭЭ ЭРИЛТЭ

Алдар солото спортистууд ямар нэгэ муромон хэбээ далсахадаа, эмхи шидэһэн урда элдэб өмнүүдые табигда болохоной Жэжээлхэдэ, Москва болон мурсыөөндэ элдэ далсаха болоходоо, дээр рекордсмен Сергей Брухонин харуул табижа, самистинь ажалтай түрүүшын аха Вадиминь далсаһан түлөө эхэ турри үгэхэ эрилтэ таба.

Хэды үлэнхэйб? Мүнөө Эсэгэ ороноо хамгаалтын дайнай ветеранууд хэды үлөө хэжэ гээд асуудал табижадаа, тон тоо харюу олохогүй шигшээдэй.

Баян лэ бумэ байһан юм. Христос Абарашын хүмийн эхэ оройн 1846 ондо табигдаад, 1848 ондо бүхы хүдлэгээр оройнуудын элдээр хушдагаад, 420 килограм алтаар алтагардан байха юм.

Кинематографин 100 жэлэй ойдо. Байгша ондо бүхы дэлхэй кинематографин 100 жэлэй ой тэмдэглэгдэхэн.

Элдээ эрилтэ. Алдар солото спортистууд ямар нэгэ муромон хэбээ далсахадаа, эмхи шидэһэн урда элдэб өмнүүдые табигда болохоной Жэжээлхэдэ, Москва болон мурсыөөндэ элдэ далсаха болоходоо, дээр рекордсмен Сергей Брухонин харуул табижа, самистинь ажалтай түрүүшын аха Вадиминь далсаһан түлөө эхэ турри үгэхэ эрилтэ таба.

«Лотосой»

ШЭНЭ ШЭГЛЭЛ

Испанияр нелондо зун... Испанар нелондо зун илшлаллан «Лотос» гэгэн тэргэмжлэт театры артистууд тэмээнд концерт наала харуулан байна. Испанар явсан программань хоёр хубина бүридэлэн юм: уруушин хуби соо буряад-монгол хатарнууд, дуунууд лонгой анхарала дагилдаа, арин хойхондо хубида шоу-эстрай үзэгдэлүүд харуулагдаа.

ВАРШАВА, 1945 оной январин эхин үдэрүүдэд Г. К. Жуковий удирдалдаа дорь Белоруссин 1-дхи фронтын сэрэгшдэй Бело-руссин хото горууд, хуурин тосхонуудыг сүлөөлж, сөөрнь, Польшын арад зонинь фашист эзэмдэгшдээ сүлөөлж гэгэн захиралта агтан байгаа. Тинь совет ороной сэрэгшдэй Польшын 1-дхи арминь сэрэгшдтэй сүг хамта тус гүрэнэй хуурин тосхонуудыг шэбээлэн дайсады, тэдэнэй эзлэлэн хамгаалта найтай 34 километр үргэнтэй газарыг сүлөөлж орон байгаа. Хэдэн хоногой туршада боло-лон шуната ехэ тулалдаанай үзүүлээр хоёр ороной сэрэгшд аяар 500 километр урагшаа давшнаа, Польшын нислэг—Варшава хото сүлөөл-лэн байна.

Энэманай Эсэгэ ороноо хамгаалтын дайнай үедэ до-тож ороноо хоёр ороной сэрэгшдэй Варшавань, Познаньска добтолгын ган-хамшагта илалта боложо, түүхын хуудалдаа оронхой гэшээ. Дайсанай эзлэлэн руу совет ороной сэрэгшд түр-гэн бушуу добтолжо орохо-доо, дайсанай хүсье хоёр он-доо хайла болгожо хубаа-гаад хүнөөн, олон тоото Хүсэ ехэтэй техникые, сэрэг-шдэнь бута намна сохи-нон байгаа бишуу.

БУДАПЕШТ. 1944 оной октябрь нарада Верховно

СОВЕТ СЭРЭГШЭД ЕВРОПЫЕ ХАМГААЛАА

(ФАШИС ЭЗЭМДЭГШЭДЭЭ НИИСЛЭЛ ХОТОНУУДЫЕ СҮЛӨӨЛХЭН ХҮЛДЭ ТЭМДЭГҮҮД)

Главнокомандатарна 2-дохн, 3-дахн Украиний фронтын командлагшад Р. Я. Малиновский, Ф. И. Толбухин хоёрой урда Будапештыг хоёрой урда Будапештыг эзлэх гэ-лэн зорилго табиһан байгаа. Энэнь Германийн тунамарша болоһон Венгрии дайн байл-дааһаа гаргаха гэһэн хо-лын хараатай түсээ байгаа.

1944 оной декабрийн 26-да манай сэрэгшд Будапеш-тыг эзлэлэн дайсаные хү-реэжэ дүргэлэн юм. Тинь 1945 оной январин 18-да Пешт хотын зүүн захье шуната ехэ тулалдаан соо дайсангаа булан абан байгаа. Харин энэ оной фев-ральын 13-да Буда хотын баруун талнь фашистууда-аа сүлөөлгөдөн нэгтар-тай.

Австриин нислэл хотые фашистуудай һабарһаа абар-хын тулоо шанга тулалдаа-гай добтолго эмхидхэ юм. Энэ дайн байлдаанда Бол-гарин, Югославинь сэрэг-шэд эдэхбитэйгээр хабаад-сан байна.

«Кенигсберг» хэрэмдэ доб-толхын урда тээ совет оро-ной артиллеристүүд дүрбэн үдэрэй туршада талалгаря-га, бүхэлэгэ бута сохино, гартаа абан байха юм. Мүн энэ дайнда В. Ф. Три-буцын хүтэлбэрилһэн Улаан-гута Балтын далайн Фло-дой мориууд, Агадрай 18-дахн арминь лөгчиүүд ту-лалдсан байна.

Хэдэн тэгээе шанга доб-толгодо нэрбэгдэн фашист-шад Гитлерэй «Юг», «Е» гэһэн нэрэтэй лань бэлд-хэлтэй бүлэглэлүүдэй ар-минь сэрэгшэд шархаа ха-мтажа, Венэ хотодоо нам-нагдаа бэлэй. Нарын турша-да үргэлжлэн дайнай үедэ фашистуудай 32 дивизи-намна бута сохилдон, 130 мянган сэрэгшэд бэээ ту-шаан байгаа.

Венэ хотые дайсанай эзэм-дэлгээ сүлөөлжэ дайнда манай ороной сэрэгшэй 50 часть, соединениүүдэй сэрэг-шэд баатар габьяа харуулан дайлдаа юм. Энэ дайн байлдаанда хабаадһан 268 мянган совет ороной сэрэг-шэд «Венэ абанай тү-сээ» гэһэн медалаар ша-гналданхай.

Мүн Улаан тутта Балтын далайн флотой холын зайд ниндэсг авиациин, мүн Польшын 1-дхи, 2-дохн ар-минь сэрэгшэд горитой туһа нэмэри оруулалсаа юм.

Венэ хотые дайсанай эзэм-дэлгээ сүлөөлжэ дайнда манай ороной сэрэгшэй 50 часть, соединениүүдэй сэрэг-шэд баатар габьяа харуулан дайлдаа юм. Энэ дайн байлдаанда хабаадһан 268 мянган совет ороной сэрэг-шэд «Венэ абанай тү-сээ» гэһэн медалаар ша-гналданхай.

Эсэгэ ороноо хамгаалтын Агуухэ дайн дүүржэ, «Бер-линне абанай түлөө» гэгэ-н медаль баталагдаа, дайнда хабаадһан совет оро-ной Эзэсэгтэ Хүсүнүүдэй бү-хы сэрэгшэд энэ медалар шагнагдан байха юм.

«Красная звезда» газетһээ.

ХАМТААРААЛ БАЙҢАМНАЙ ДЭЭРЭ

Захаминай аймагай саада захын Далахай хуурын ми-нин тоонто нэгтэ болдо. Хэды хоо газарта ажаһуугаа-һы наа, 1992 оной телефонтой болоо лэмдэ. Эндхи ажа-хымнай бусадтай адил һандаржа, халажа тарагуйн байн. Аман хэрэгэ урданһидидал адил суг хамта хээд, мууһан янзаара байна днаа.

ЭДЭБХИТЭЙГЭЭР ХАБААДАЯ

Россин Федерациин Правительствын захиралт-внын ёһоор оршон тойрон-дохн байгааһаа хамгаал-лагдашад бүхэроссин сьезд үнэргэгдэхэ бо-ролонхой. Тус сьезд юк-нын 5-да тэмдэглэгдэл-лэг конференци Улаан-Удэ хотодо байгаа оной Мартын 16-да үнэргэг-шид хэбэрн абаба. Кон-

Барилдаан

Хурадаг. Мүрөөсөнэй дүнгүүдээр эдэ хоёр барилдаашда «Россин спортын мастер» гэһэн нэрэ зэргэ олгодоо. Бэлгитэй хубүүдэй бүри ехэ амжалта хүсээлэй. А. ЦЫРЕНОВ, мүрөөсөнэй судья.

Эрэгжэ ябаһан локомотивые хараһан аад...

Түмэр харгые хүндэлэн га-рахада хоодоо нэрэмжэ-тэй байха ёһотой. Эрэгжэ яба-һан поездын урдуур үрхдэл хаб гэһэн автомашинны жо-лоонод гол түлээ аюулда ороно. Харгин транспортна дүрим эбдөн эднэрэй гээ-лэй декабрийн 7-до Северо-байкальск хотын жоолошон И. С. Феденко өөрынгөө хүн-гэн машинаар түмэр харгы хүндэлэн гарахада, баһал поездтой мурғэдэжэ. Тэрэ эрэгжэ ябаһан локомотивые хараһан аад, үрхдэл һанаа-тай гүлгэлжэ мэдэе бишуу. Энэ Феденко хүндөөр гэм-тэһэн, машинань ехэ зааба-рида орохо болоһон байна. Байгаа оной январь нарада БАМ-ай 1122-дохн километ-рой харгы хүндэлэн гарадаг газарта ехэ аюул болоо. Эндэ «Игилуй» машиннын жо-лоошон В. М. Попов түмэр харгы хүндэлэн гараха хар-гын дүрим эбдэжэ, локомо-тивтай мурғэдэжэ юм. Эндэ жоолошон, хажуудань һууча ябаһан пассажир һаһа ба-раа.

ХОЁР ЖАРГАЛАЙ АМЖАЛТА

Дүрэ буялдалгын ба-рилдаагаар «БАМ-ай хи-сэ» гэһэн бүхэроссин мүрөөсөн Тындэ хотодо нгэрбэ. Амарай, Кемеро-ын, Шэтын областнууд-ай, Красноярска хизаа-ан, Саха-Яхадай, Бу-риад ороной, КНР-эй ба-

ХОЁР ЖАРГАЛАЙ АМЖАЛТА

рилдаашад хабаадаа, Бүхидөө 120 шандааһа шангатаан хабааа турша-һан байна. Буряад ороной коман-дын гэшүүд Жаргал Нам-даков (48 килограмм), Жаргал Нимбуев (57 ки-лограмм) эндэ амжалта

Редактор Ц. С. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ. РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕ-ГИ ДАШЕВА Г. Х. ДОН-ДОГОЙ Ц. Ц. ЖИГИТОВ Б.-М. Ж. (харуусалгата секретарь). НИЙМЕВ П. И. (редакторай орлогшо), ОЧИ-РОВА С. Д. РИНЧИНОВ С. Д. (редакторай орлогшо), САМБЯЛОВА Т. В.

Эмхидхэн байгуулагшад — Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство Газетэ хэблэлэй 2 хуудалан хэмжээтэй Индекс 50901. Хэлэг 5185. Стереотипта гушагланан саг 19.00. Буряад Республикын республиканска типографида газетэ хэблэгдэ. Директорай телефон 2-40-45. Б-0079-дохн номертойгоор бүрххэлдэ автанхай. Заказ 42.